

28 ŞUBAT DAVASI ve Beklentiler Üzerine

Hazırlayan Gülşen ÖZER

GÜNDEM

28 ŞUBAT DAVASI ve Beklentiler Üzerine

12-16 Şubat'ta son ya da uyarıya son dan bir önceki da va görülecek. Sanıkların her zaman ki gibi hem avukat hem izleme açısından çok kalabalık olacağına eminim. Kim bilir belki dönemin acısını yaşıyan STK'lar, dernekler, cemaatler organize olup katılım sağlar Davayı anımslamaya çalışan küçük grubu şaşırtırlar ama bir o kadar da sevindirirler

Hazırlayan: Gülşen ÖZER

24

28 Şubat postmodern darbemin üzerinden hem yıllar hem de bir başka hem de kanlı bir darbe teşebbüsü geçti. Darbeyi yapanlarda darbeye maruz kalanlarda neredeyse yaşlandı. Fakat ne acı ki hâlâ hapisханelerde olan, haklarını alamayan, hayatını idame ettirecek işe giremeyen binlerce kişi var. Ne yazık ki! Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen dava 103 sanıkla yıllardır devam ediyor. Bu davanın ilk duruşmalara İstanbul'dan 28 Şubat Öğretmenleri Platformu ve ASDER üyeleri ile katılımı ve açıkçası bu denli uzun sürecini tahmin etmeden sadece salon içerisinde psikolojik bir harp başladığını fark etmişim. Nihayetinde sona geliyor ama yıllar içinde yaptığım en yalancı tespit davanın sahipsiz ve unutulmuşluğu oldu. İnekânları oranda katılım sağlamaya çalışan öğretmenler, ASDER üyeleri az

da olsa devamlılığı önemsedil. Çağrılar yaptı. 28 Şubat acılarından nasiplenemeyen vekiller (Fatma Benli, Ravza Kavakçı) ya da sembol isimler (Şeyma Doğucü, Sibel Eraslan) elbette ortamdaki psikolojik durumu mağdurlar lehine güçlendiriyor. Fakat hâlâ çok eksik ve kaderine terk edilmiş görüntüsü silinmedi. Bunun üzerine çok şey söylenebilir elbet ama 12-16 Şubat'ta son ya da uyarıya son dan bir önceki dava görülecek. Sanıkların her zaman ki gibi hem avukat hem izleme açısından çok kalabalık olacağına eminim. Kim bilir belki dönemin acısını yaşıyan STK'lar, dernekler, cemaatler organize olup katılım sağlar Davayı anımslamaya çalışan küçük grubu şaşırtırlar ama bir o kadar da sevindirirler. Ankara dönüştü bu kişilere izlenimlerini Umran dergimiz adına sundum. İstifadenize sunuyorum.

Çevre • Şubat 2018

28 Şubat Darbe Davası

Av. Necip KIBAR

Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesinde devam etmekte olan 28 Şubat postmodern darbesi ile ilgili yargılamada artık son aşamaya, son evreye gelindi. 2013 yılının başlarından itibaren devam eden yargılamada özellikle sanıklar ve vekilleri davanın uzatılması ve sulandırılması için ellerinden geleni yaptılar. Kovuşturmanın başladığından itibaren tutuklu yargılanan sanıklar bir buçuk iki yıl arasında tutuklu kaldıktan sonra peyderpey adli kontrol ve yurt dışı yasagi konulmak suretiyle serbest bırakıldılar şu anda davada hiçbir tutuklu sanık bulunmamaktadır. Ancak adli kontrol ve yurtdışı yasagi ile serbest bırakılan sanıklar için adli kontrol ve yurtdışı yasakları da yargılama safahatı içerisinde kaldırıldı ve şu an hiçbir tutuklu sanık bulunmadığı gibi haklarında adli kontrol hükmü uygulanan herhangi bir sanık da bulunmamaktadır. Oysa BÇG bünyesinde faaliyet gösteren 103 sanık hakkında mevcut Refahiyol Hükümetini devirmekten dolayı ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile dava açılmış olup tüm sanıklar ağırlaştırılmış müebbet hapis cezaları ile yargılanmalarına rağmen hiçbir sanığın tutuklu bulunmaması ve hatta haklarında hiçbir adli kontrol hükmünün tatbiki ediliyor olmaması oldukça düşündürücüdür. Ayrıca yine savcılık makamının 8 Ocak 2018 tarihli celsede esas hakkında mütalaa vermesi ve 60 sanık hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası talep etmesine rağmen bu sanıklar hakkında tutuklama talebinde bulunmaması, hatta ve hatta adli kontrol hükümleri dahi talep etmemiş olması oldukça maridandır. Zira bu sanıkların tamamı her an kaçma ve hayatlarnın kalan sürelerini yurt dışında idame ettirme imkânına sahip kişilerdir.

Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2014/144 Esas sayılı dosyasında yargılanan 103 sanıktan uzun yargılama safahatı içerisinde dört sanık vefat etmiş olup şu an 99 sanık hakkında yargılama devam etmektedir. Bu davada başından itibaren sanıkların ekseriyeti 28 Şubat postmodern darbesine konu Batı Çalışma Grubu'nun (BÇG) meşru ve Genelkurmay'ın bilgisi dâhilinde kurulmuş bir birim olduğu savunmasında bulundular. Yine bu sanıklar yargılama safahatı içerisinde irticanın Türkiye için büyük bir iç tehdit olduğu-

Necip Kibar: "Temennim 28 Şubat sürecinde sadece BÇG'nin değil o dönemde darbeye katkı sunan medya, sermaye, beşli çete diye bildiğimiz sivil toplum kuruluşları ve o dönemin özellikle yargı ayağının da yargı önüne çıkartılarak hak ettikleri cezalarla mahkûm edilmelidir. 28 Şubat postmodern darbesi sadece BÇG'den ibaret değildir."

nu o zamanın şartları içerisinde irtica ile mücadele ettiklerini beyan ederek savunmalarını bu temel üzerine inşa ettiler. Bazı sanıklar ise BÇG içerisinde faaliyet göstermediklerini savunular. Sanıklar 28 Şubat 1997 ve sonrasında yapılan hiçbir zulme uygulamayla ilişkilerini olmadığını da(!) iddia ettiler. Gerek üniversitelerde uygulanan başörtü yasakları, gerek ise İmam Hatipler ve Kur'an Kurslarına karşı yapılan uygulamaların kendileriyle bir ilişkisinin olmadığını söylediler. Ordudan atılan dindar ve muhafazakâr askeri personelin disiplinsizlik nedeniyle olduğu ilişkilerinin kesilmiş olduğunu söylediler. Tüm Türkiye halkının gözleri önünde cereyan eden baskı zülüm ve her türlü kötü muamele ile bir ilişkilerinin olmadığını beyan ederek açıkça mahkemeyi ve bu dönemin mağdurlarıyla dalga geçtiler. Yargılama safahatı içerisinde toplanan deliller ve dinlenen tanıklardan bazıları istisna olmak üzere BÇG'nin gayrimeşru ve Genelkurmay'ın bilgisi dışında bir yapılanma olduğu noktasında tamkik ettiler. Hatta dönemin Genelkurmay Başkanı ve bir numaralı sanık İsmail Hakkı Karadayı BÇG'nin kurulmasından ve yapılanmasından haberdar olmadığını ve sonradan bu yapılm hakkında bilgi sahibi olduğunu mahkemede yaptığı iki gün süren savunmada açıkça beyan etti. Yargılanan diğer sanıklar kendisiyle bu konuda zaman zaman tartışılar, hatta sanıklardan bazıları İsmail Hakkı Karadayı'ya "Sen bunamışsın!" isminde bulundular. Yine mahkemede dinlenen özellikle Tansu Çiller, Hasan Celal Güzel, Bülent Orakoğlu, Kadir Sarımsak ve Umut Çevik gibi tanıklar 28 Şubat süreci içerisinde batı çalışma grubunun illegal faaliyetlerini anlatarak Refahiyol Hükümetinin düşürülmesi için Her türlü çabayı, argümanı ve

kamu kurumlarını nasıl harekete geçirme noktasında yoğun çaba ve faaliyetlerini anlatılar.

Yargılamada esas hâkında mütalaa verilmezse önce, müdahil ve vekilleri esas hakkında beyanlarını sundu. 28 Şubat sürecinde yaşanan büküksüzlükler örnekleri ve belgeleri ile mahkemeye anlatıldı ve sanıklar ile suça konu eylem arasındaki fiili irtibat yine örnekleri ile mahkemeye anlatıldı, takdim edildi.

Bu uzun yargılama ve delillerin toplanması safahatından sonra artık yargılamada son aşamaya gelindi, savcılık makamı esas hâkındaki mütalaa sonu verdi. Savcılık makamı 99 sanıktan 39'u için mahkûmiyetlerine yeterli delil bulunmadığından bakiye beraat kararı verilmesi talebinde bulundu. 60 sanık için o dönemin mevcut hükümetini düşürmekten suçları sabit görüldüğünden dolayı 765 Sayılı eski TCK'nın 147. maddesi çerçevesinde ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılmalarına karar verilmesini talep etti. 12-16 Şubat tarihleri arasında yapılacak yargılamada sanıklar ve vekillerinin savunmaları alınacak. Savunmalarını tamamlanmasını müteakip Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi savunmalar sanıklar hakkında kararını açıklayacak. Temennim tüm sanıkların işledikleri suçlarını sabit olması nedeni ile hâkında mahkûmiyet karar verilmesi ve hükûmler birlikte hepsinin tutuklanarak cezaevine konulmasıdır. Yine temennim 28 Şubat sürecinde sadece BÇG'nin değil o dönemde darbeye katkı sunan medya, sermaye, beşli çete diye bildiğimiz sivil toplum kuruluşları ve o dönemin özellikle yargı aygıtının da yargı örüne çıkarak hak ettikleri cezalarla mahkûm edilmelidir. 28 Şubat postmodern darbesi sadece BÇG'den ibaret değildir. Hepimizin gözleri önünde cereyan eden

ve toplumun neredeyse tamamına yakınının zarar gördüğü ve etkilendiği bu darbeyle ilgili verilecek karar yine Türkiye toplumunun tamamı büyük bir sabırsızlıkla beklemektedir.

28 Şubat Davası İzlenimleri

Ak Şeyma DÖĞÜCÜ

(AK Parti İstanbul İl Kadın Kolları Başkanı)

Davayı iki yönden değerlendirebilirim. Birincisi bizim açımızdan 28 Şubat postmodern darbesinin faillerinin yargılanması çok ama çok güzel bir sonuç. Sadece yargılanmaları bile yüreklerimize su serpiyor. Özellikle de başörtülü bir avukat olarak sanık sandalyesinde Çevik Bir'i, Çetin Doğan'ı görmek yaşanan onca acıların, mazlum ahlânın karşılıksız kalmayacağı umudunu doğuruyor. Lakin ikinci husus olarak sanıkların savunmalarını verme biçimleri, jest ve mimikleri gerçekten çok üzücü. Bu insanların hak bir davaya hizmet etmişler gibi kendilerine güvenerek hâlâ savunma yapıyor olabilmelerini anlamam mümkün değil. Yaşananlara darbe denilemeyeceği yönündeki beyanları, ders veren bir hoca gibi konuşmaları, büküksüz uygulamaları için hükûme sığınmaları ve intikam yargılaması yapıldığını ifade edecek kadar umarsız olmaları vicdan sahibi hiç bir bireyin kabul edemeyeceği hususlar. Buradaki atmosfer zaman zaman acaba ceza almayacaklar mı gibi korkunç bir zühre uyandırıyor.

Bu davanın sonlarına gelinmiş durumda ve davayı takip etmek tıpkı darbe estirasındaki sebatla doğrularımızı savunmak kadar önemli. Adaletin er geç tecelli edeceğine inanıyorum.

Milçadele Mahkeme Devam Ediyor

Arif ÇELENK

(28 Şubat Platformu Başkanı)

Ankara'dayız ve 28 Şubat davası devam ediyor. 103 sanıktan 60 kişinin müebbetle yargılandığı davada başörtüsü üzerinden topyekûn halka savaş açanlar sanık sandalyesinde. Diğer tarafta başörtülü olarak marlûmların haklarını savunan avukatlar var. Aynı zamanda sanıklar tarafından zulme uğramış avukatlar. Yüz binlerce kişinin hayatını karartanlar, milletimizi fişleyenler, halka topyekûn savaş açanlar, çünkü BÇG'nin kudretli paşaları bir tarafta. Öğrencilikten, öğretmenlikten, ordudan, üniversiteden, kamu kurumla-

Şeyma Döğücü: "Sanıkların savunmalarını verme biçimleri, jest ve mimikleri gerçekten çok üzücü. Bu insanların hak bir davaya hizmet etmişler gibi kendilerine güvenerek hâlâ savunma yapıyor olabilmelerini anlamam mümkün değil. Yaşananlara darbe denilemeyeceği yönündeki beyanları, ders veren bir hoca gibi konuşmaları kabul edilebilir değil."

rımdan, asker oğlunun yemin töreninden, tedavi gördüğü hastaneden uzaklaştırılana, milletimizin zulme uğramış temsilcileri bir tarafa. Bu tabloyu tüm halkımızın görmesini dilerdim. Dönün halkım komandundaki kudretli paşaları karşılamda zulme uğratıldıkları mazlumları, onlarca bağörtülü müsteşikleri görünce neler hissediyor? Dönün zulme uğramış öğretmenleri, öğrencileri, eşinin örtüsünden dolayı işinden olmuş ordu mensupları, karşılarında kendilerine zulmeden dönemin komutanlarını görünce neler hissediyor...

Yüz hatlarındaki ifadeler ve dahası... Anlatılmaz kamaatımcı mutlaka görülmeli... Çetin Doğan'ın 10 yıldır normal hayatını yaşayamamaktan şikâyetçi olması, bir diğer sanığın 8 ay 28 gün tutukluluk halinin omründen çaldığını söylemesi, müşteki olan mazlum kadınlar arasında tepkiyle karşılanıyor... "Benim 13 yılım çalındı... Benim gençliğim çalındı... Benim bütün hayatım çalındı..." şeklindeki tepkiler mağduriyetin derinliğini ve iç dünyalarda tedavisi mümkün olmayan yaraları göz önüne sererken o günleri yaşamamış genç bir hâkimin sesizliği sağlamak adına kullandığı kelime ve üslup o yaraları daha da derinleştiriyor. Kısaca dönün zulme uğramış mağdurları 28 Şubatların milletimiz tarafından tekrar yaşanmaması için mücadelesine mahkeme salonlarında devam ediyorlar. Diğer yönüyle de "Çevik Bir ve Çetin Doğan gibi dönemin darbe mimarlarının sanık kürsüsünde dinlemek büyük ibret vesikası" olarak tarihe mal oluyor.

YA NASIP

Ayşe Adile ÖZASLAN (Öğretmen)

İstanbul'dan yola çıkıp salona geldiğimde açıkçası hayal kırıklığına uğradım. Hep beraber çekmemiş miydik o zorlukları, çileleri? Niye tanıdık yüzler çok azdı salonda. "Böyle olmamalı, böyle olmamalı" diye düşündüm. Bir taraftan yaşamızın ilerlemesi, kadın olmaktan dolayı farklı sorumluluklarımızın olduğunu düşünerek kendimi yatıştırmaya çalıştım. Diğer taraftan gerçekte sayının çok olmasına rağmen bu kadar az mağdurun burada olmasına şaşkınlığım sürdü. Bu dava başlayalı altı yıl oldu, 95. duruşma görülmüyordu. 28 Şubat darbesi davasının sonuna yaklaşıyor. Bu duruşmayı hepimiz, her yere duyurmaya çalıştık. Yoksa...? Bilmiyorum. Yoksaların devamını

Ayşe Adile Özaşlan: "Havasız salona rağmen vazgeçmedim ve tüm oturumları izledim. Dava sanıkları süreyi uzatmak için sürekli hazırlık için süre talep ediyor ve savunmalarını kitap okur gibi saatlerce metin okuyarak yapıyorlar. Ümidim bu zorlu sürecin sonunda iade-i itibar yolunu açacak ve sanıklara hak ettikleri cezanın verileceği bir karar çıkması."

bilmiyorum. Oysa "Düşünmek" değil miydi pek çok ayetteki mesaj? Neden düşünmüyorduk? Düşünüp davamıza sarmamıyorduk. Endüls'ün başına gelen bizim başımıza gelebilirdi ve gelmemesi için neler yapabilirim diye düşünmeli değil miydik? Neden, neden, neden? Dava sürerken zihnim bu soruyla meşguldü. İktidarın bağörtüsüne izin veriyor olması mı bu umursamadığın sebebi? Ama her güzel şeyin bir sonu olmaz dünya kurulduğundan beri. Birlik duygusunun boylesine soluklup gitmesi benim göz yarılgım mı? İnşallah öyledir ve "Büyük fotoğrafı" ben göremiyordum. Bu konuda samimiyetle yanılmış olmayı diliyorum. Duruşma ilerledikçe salonun havası gittikçe azalıyor. Salon bınca bınç doluyor. Birçok gazeteci haber kokusu olarak gelmiş olmalı ki çoğunluğu ilk kez görüyorum. Hâkim camları açtıyor. Önceleri bu havasız ortam beni epey etkiledi, rahatsız oldum. Salonun dışarı çıkartılabilir oldu. İstanbul'dan bu duruşma için gelmişim. Dışarı çıkmak istemiyordum. Havasız salona rağmen vazgeçmedim ve tüm oturumları izledim. Dava sanıklardan süreyi uzatmak için sürekli hazırlık için süre talep ediyor ve savunmalarını kitap okur gibi saatlerce metin okuyarak yapıyorlar. Ümidim bu zorlu sürecin sonunda iade-i itibar yolunu açacak ve sanıklara hak ettikleri cezanın verileceği bir karar çıkması. Burada az sayıda insan olması bir yanırla tüzücü olsa da bir nasip meselesidir. Rabbinim dön zorluklara sabretmeyi nasip etti buğünde davaya sahip çıkmayı. Bunun için şükrediyorum. Burada olmayanların da bu nasip edilenlerden olmak için çaba sarf etmelerini umuyorum.

Zalime Merhamet Mazluma Zülümdür

Necmettin KELEŞ

28 Şubat aktörleri, kudretli paşaları yargılamıyor hesap veriyor. Mahkeme salonunda içleri kan ağlıyor korkudan bacakları titriyor ama belli etmemeye çalışıyorlar avukat orduları ile sahte öz güvenle mahkeme üzerinde baskı oluşturmaya çalışıyorlar. Son sözlerini savunmalarını yapıyorlar yalanlar, inkârlar, saçu amirlerine atımlarla bir savunma neyse bu onların sorunu gelelim bize. Biz 28 Şubatın şahitleri, mağdurlar, ne yapıyoruz orada "Yükülmadık ayaktaız" diyebiliyor muyuz? Zalimin gözüne bakarak zulmünü hatırlatıyor muyuz? Mahkeme salonunda onurumuzla, asaletimizle dindik ispatı vücut yapıyor muyuz? İşte fırsat 12 Şubatta Ankara'daki mahkeme salonunu doldurup koridorlara taşalım gözyaşlarımızın tükenecek umutların mağdurların hakları zalimlerden duruşumuzla soralım. İnşallah yarın özgür bir ülkede yaşayacak olan torunlarımız sorduklarında biz de onaydık diyebilelim. Mahkeme heyetine, bak zalime merhamet mazluma zülümdür adalet adalet adalet diyelim.

28 Şubat bir darbedir ve aynı zamanda bir paralel yapılanmadır. Bu yapılanmaların askeri, siyasi ayakları yanında basın, yargı, sivil toplum, üniversite ve akademik bileşenleri var bütün bunların komuta merkezi askeriyedir. Ben ve meslektaşlarım bu paralel yapılarımıza olan BÇG'nin askeri, medya, siyasi ve yargı ayağı tarafından mağdur edildik bütün yapılanma senkronize olarak aynı maksat için çalışılır.

28 Şubata gelinen süreçte batı çalışma gurubu paralel yapılanması önce TSK da darbe yaptı paralel bir yapı okuşturdu, aynı bir biyemars, aynı bir istihbaratı ağı kurdu ve TSK'yı ele geçirdi, yapacağı darbeye engel olacağına kanaat getirdiği subay, astsubay, uzman er baş, askeri öğrenci, askeri memurların tasfiyesine başlandı yani Ömer Halisdemir'leri onlardan ihraç ettiler. Yoksa iddia ettikleri gibi FETÖ'cileri ihraç etmediler tam tersine onlara kol kanat gerip terfi ettirdiler. Bu ihraçlar normal yollardan elde edilen istihbarat veya sıralı amirlerin isteği ile değil paralel yapının, illegal istihbarat ve sahte raporları ile yapılmış emirle dosyalar istenmiş talimatla suç uydurulmuştur. Bölük komutanlarımda, tabur komutanlarımdan gözyaşı ile istemeye istemeye dosyalar gönderildi ve bizler

Necmettin Keleş: "Bu olaya basit bir darbe diye bakılmamalı paralel bir devlet yapılanması görülmelidir. Tüm failer yargılanmalıdır. 28 Şubat mağdurlarının mağduriyetleri giderilmelidir bu viedani bir görevdir."

hakkımızı arayacak bir makam bulamayarak çocuk çocuk parasız işimizden, rütbemizden, onurla tapdığımız üniformamızdan olduk. Travmalar yaşadık, imiharlar, bunalımlar, boğanmalar yaşandı binlerce mağduriyetler oldu. O mağduriyetlere değinmeden önce bu paralel yapının bizi nasıl senkronize mağdur ettiğine dikkat çekeceğim.

Biz Türk Silahlı Kuvvetlerinden ihraç edildik, iş yok, para yok, dört çocukla İstanbul'da yaşam mücadelesi verdik. Topkapı- Taksim hattında minibüs şoförlüğü, servis şoförlüğü gibi işlerde çalıştık. İstanbul Büyükşehir Belediyesine müracaat ettik o zaman belediye başkanı şimdiki Cumburbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'dı. Allah ondan razı olsun, ömrünü uzun etsin hepimizi işe aldı. 657'ye tabi devlet memuru olarak işe başladık. Burada devreye paralel yapının medya ayağı girdi. Bizi manşetlere taşıdı: "Tayyip ateşle oynamıyor, özel ordu kuruyor" manşetleri atıldı. Bizi isim isim ve çalıştığımız kurumları alenen hedef göstendiler. Bu hedef gösterme işe yaradı ve devreye paralel yapının siyasi ayağı girdi. İstanbul Büyükşehir Belediyesine dönemin koalisyon hükümeti; Mesut Yılmaz başbakanlığını yaptığı mahallum hükümetin İçişleri Bakanlığı müfettiş gönderdi. Gelmelerinin sebebi bizim işe alınmamız idi. Dönemin Belediye Başkanı Ali Müfit Görtün'a'ya yapılan baskı sonucunda bizleri 17 arkadaş bizi bir gerekçe göstermeden kaydınız kapatılmış yazısını elimize verilerek bizi belediyeden ihraç ettiler. 657'ye tabi devlet memurunun bu şekilde memuriyetten atılması ve bunların tamamının TSK'dan ihraç edilen personel olması paralel yapının devleti nasıl ele geçirdiğinin bir delilidir. Bu sefer beş çocukla parasız pulsuz işsiz kaldım, polis zoruyla lojmandan atıldık. Adeta bizi ölüme, sürünmeye, açığa mahkûm etmek isteyen bir paralel yapının senkronize olarak hücumuna zulmüne uğradık. Sanayide kaynak, sac demir işlerinde çalıştım.

Bölge idare mahkemesine başvurduk. 17 ay sonra 6 tane mahkeme bizi haklı buldu ve göreve iade etti. Tam bitti demiştik ki dava temyize gitti ve devreye paralel yapının yargı ayağı devreye girdi. Danıştay'dan dava aleyhimize dönüyor, bozuluyor ve altı tane bölge idare mahkemesi verdiği kararların arkasında duramıyordu. Bu olaya bastı bir darbe diye bakılmamalı paralel bir devlet yapılanması görülmelidir. Tüm failer yargılanmalıdır. 28 Şubat mağdurlarının mağduriyetleri giderilmelidir bu vicdani bir görevdir.

Korku Gördüm Gözlerimde

Binnaz DURDU (Öğretmen)

8 Ocak 2018 saat 10.00

İstanbul'dan kalktı 28 Şubat mağdur ve müştekilerinin olduğu 26 kişilik otobüsümüzden indik. Koşarak 5. Ağır Ceza Mahkemesine ulaştık. Beş dakika geçmedi önce sanıklar daha sonra avukatlar içeriye alındılar. Biz de içeri girmek için sıraya girdik. Bu davaya kızımı da getirmiştim. Birlikte kopya yürüdük. Kapudaki polis kızıma dönerek "Sadece çok yakın kişiler girebilir" dedi. Ben müdahilim ve o da kızım dedim. O anda hemen yanımda olan paşalardan birisinin eşi olduğunu tahmin ettiğim kadın "Bu mu mağdur? 10 yaşında mı mağdur olmuş? Kaç yıl geçti" diye söylendi. Kızımı bu kadının müdahalesiyle girme ihtimali yok oldu. Bu kadın polisi etkilediğini görünce hemen arkamda duran başka kadını işaret ederek "Bu da çok genç bunun da yaşı mağdur olmaya müsait değil" deyince işaret edilen kadın itiraz edip içeri girmeyi başardı.

Salonda boş yer yoktu en arkada yer bulup oturduk. Salon tıklım tıklımdı. Paşaların eşleri kızları, torunları yakınları ile dolmuştu. Daha önceki oturumlara sadece paşalar geliyordu. Karar aşamasına gelince kalabalıklaşmıştı.

Paşalar önceki davadan daha farklıydı. Korku gördüm gözlerimde. 60'ı ağırlaştırılmış müebbetle yargılanıyordu. Korkusunları zaten korkutukları hayatlarını kararttıkları hayatlardan sonra bir parça da olsa. Umudum bu davanın adaletin tesisi ile sonlanması.

28 Şubat Davası, Hayıştıret Davamızdır...

Sibel ERASLAN (Yazar)

Yirmi bir yıldır devam eden bir hukuk mücadelesi demek 28 Şubat davası...

Hatırlayalım...

28 Şubat 1997'deki Milli Güvenlik Kurulu Kararları, beraberinde hukuk dışı bir süreç başlatmıştı. "Postmodern darbe" denmişti bu süreç ve "1000 yıl sürecekli" ... 21 yıl önce gerçekleşmiş bir darbenin yargılamasını halen neticelendiremedik.

1997'deki MGK kararı, "irtica ile mücadele eylem planı" adı altında bir dizi önlemleri içeriyordu. Ordu, "Batı Çalışma Grubu" adında bir kadroyla bu eylem planının yürütülmesini dizayn etmişti. Ordu'nun yanı sıra, medya, yargı, üniversiteler, bürokrasi, işçi ve işveren sendikaları, birer uyumlu aparat halinde, uzun zamana yayılmış bu darbeyi toplumsal katmanlarda yaygınlaştırmakla görevliydi.

Hemen akabinde Mayıs 1997'de Refah Partisi'ne kapatılma davası açıldı. Oysa yasal ve legal şekilde seçimleri kazanmış, en yüksek oyu alarak halkın desteğini kazanmış bir partiydi. Haziran 1997'de o zamana kadar görmeye alışık olmadığımız bir şey oldu; Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay gibi yüksek mahkemeler başkanları ve üyeleri ile birlikte Genel Kurmay Başkanlığına briefinge çağrıldılar. "Briefinglenme" hemen her kademede tatbik ediliyordu. Haziran 1997'nin ortalarına doğru Refahiyol Hükümetinin kurucusu Necmettin Erbakan, Başbakanlıktan istifa etti, dönüştürülmüş olarak koalisyonun diğer lideri Tansu Çiller Başbakan olacaktı... Ama Cumhurbaşkanı Demirel buna izin vermedi ve teadmül dışı bir şekilde Mesut Yılmaz başkanlığındaki Ana-Sol-M koalisyonuna verdi ülke yönetimini...

Bu süreç filan değildi, "postmodern darbe" gibi söz illüzyonlarının bile ötemeyeceği kadar açık, resmen bir darbeydi. Seçimi kazanmış parti kapatılıyor, seçimi kaybeden ve halktan oy almayan partilereyse hükümet kurduruluyordu. 28

Sibel Eraslan: "Adalet, o kadar temel bir değer ki insan için, varoluşun ve insan onurunun orijini. Adalet, yargıdan ibaret değil. Bir toplumda adaleti tesis edebilmek için ahlak gerek, adalet ahlaka... Adalet cezaların tatmin edileceği bir muhakeme usulünden ibaret değildir."

Şubat 1997 Darbesinin en etkin faillerinden birisi zamanın Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'di maalesef... Niye "Maalesef" dedim... Çünkü bizde Cumhurbaşkanlığı makamı saygıdeğer bir makamdır, insanların adalet beklentisinin tezahür edeceği, "kerim devlet" töresinin adeta bedenleştiği makamdır. Demirel, "devlete güven" hissiyatını çokertmiş kişidir. Nesilleri görünüşü kırpmadan harcamıştır.

(...)

Av. Şeyma Doğru, Av. Golden Sönmöz, Avukatı Görül Çelik ve Fatma Kutluoğlu hocamız, arkadaşlarımız Hayriye Celaloğlu ve Şeyma Üstün hanımlarla birlikte 28 Şubat Davasını takip etmeye gittik... Hayatlarımızı hallice pamuğu gibi savuran bu zalim süreçte, pek çok arkadaşımızı kaybettik, vefat edenler, sağlığını yitirenler, mahkûm edilenler, yurtdışına sürgüne çıkarılan, gidip de dönmeyenler ve yirmi yıldır yerini dolduramadığımız beyin göçü ile dönüldüğünde darbelerin yükü toplumlara çok pahalıya mal oluyor.

(...)

28 Şubat darbesi, çevre olarak görülen kesimlerin, merkeze doğru hareket etmesini önlemek için yapılmış bir darbedir. Prof. Hüsamettin Ansan'ı rahmetle yâd ederken, doktordan bir arkadaş, "Hüsamettin, yengesinin ordogu kazaklarla, atkılarla gelindi okula" dedi... 28 Şubat'ın muhataplarından bir arkadaşım, "biz birbirimizi annelerimizin ordogu kazaklardan tanırdık" dedi. 28 Şubat, el örgüsü kazak giyen Anadolu çocuklarına hadlerini bildirmek için girilmiş bir darbedir.

Yazın yazarken oğlum yanıma geldi. Ona 28 Şubat'ı hatırlayıp hatırlamadığını sordum, o zamanlar birisi 3 birisi 5 yaşlarındaydı. Belki çok az şey hatırlıyorlar o günlerden ama bizim yanımda yetiştiler, onların da bir hikâyeleri var, 15 Temmuz... 15 Temmuzda ülkemizi, 28 Şubat'ın mağdur ettiği kişilerin çocukları korudu...

Yasaklardan, yeni yeni kurtuluyor Türkiye. Bizden sonraki kuşakların bizim çektiğimiz çileleri çekmemesi için yasal teminatlar kadar hukuk bilinci de gerekiyor.

(...)

103 sayılı 28 Şubat davası, Ankara 13. Ağır Ceza Mahkemesinde görülmeye devam etti. Bizler de takip etik bu tarihi davayı... 21 yıllık davada gençler yaşlandı, aramızdan ayrılanlar oldu, gurbete gidip de dönmeyenler, dönüp de bulamayanlar... Dünyanın günleri üzerimizden bir deniz gibi geçti...

İlk kez avukatlık cöbbesi giyecektim duruşma günü...

Sag olsunlar 28 Şubat Davasına omuz vermiş üstatlarımızla birlikte oturduk mahkeme salonunda. 28 Şubat'ta esip gürleyen zalim komutanlarla karşı karşıyaydık duruşmada... Yüz yüzedik. Normalde gözümü dikip de bakmam kimseye. Ama 28 Şubat'ın ve Batı Çalışma Grubu'nun mimarı Çetin Doğan'a dikkatlice baktım bütün gün... Onun simasında bütün hayatı savrulan arkadaşlarımızın parmak izlerini gördüm. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde derse girmek istediği için çenesi ve kaburga kemikleri kırılan kızları, dayaktan bebegini düşüren genç kadınlara, başında tülberit var diye diyalize sokulmadığı için hastane kapısında can veren Medine Teyze'yi, ülkesinde tahsiline devam edemediği için gurbete giden, oradan da tabutuyla dönen Güzeyya Bingöl'ü, işsiz kalmış ev temizliğinden terziliğe, çocuk bakıcılığından servis şoförlüğüne, helal rızık derdine düşmüş tüm arkadaşlarımızı da... Çetin Doğan ve Çevik Bir'in ihtiyarlamış simalarında birer ibretli iz olarak gördüm...

Ne kötü şey dünyada 'ah' almış olmak. Ama daha da kötüsü var, 'ah'ın azabını bile duyamamak. Duruşmada evet en çok hayret ettiğim şey, bu adamların umarsızlığıydı. Kendine güven diyemeyeceğim sergiledikleri şarlatanlıklara... İnsanların, nesillerin hayatını kamartıklarını hiç hissetmedikleri gayet aşıkardı. Ne fecil insan olmaya has vicdan azabı bile almıyıştı bu adamların elinden. O kadar yoksun ve yoksuldular ki, acınacak haldeydiler... Tüm o ezici güçlerine, emirperestliklerine, heykelleşmiş gururlarına karşın. Evet, heykeldiler saniki... Ruhları kaçmış içlerinden, terk edilmişler bedenlerine. Ruhları utanıyor onlardan, işledikleri suçlardan.

Davamın bel kemiğini 'Batı Çalışma Grubu' ve itikâp eylediği suçlar oluşturuyor. Darbe sanıkları arasında üç farklı tavır gördüm. Bir kısmı "Batı Çalışma Grubu diye bir grup yoktur" diyor. Diğer bir kısmı "Evet böyle bir grup var ama ben dâhil olmadım" diyor. Bir diğer kısım ise "Evet Batı Çalışma Grubu vardı ve bunu koymak bizim görevimizdi, irtica laiklik ve devletin bekasına muhalif bir tehdittir ve halen bu tehdit kuvvetle hüküm sürmektedir" diyorlardı... Bu üç grubun varlığı bile tek başına Batı Çalışma Grubu'nun olduğunu ispata yeter.

Halkı "1. Tehlike" ilân eden bir bakıştı bu, hal-ka "Topyekûn Savaş" açan bir bakış...

Yargılanan buydu aslında. Halkı hor görmekten, halkı dövmekten, halkı itip kakmaktan, vatani görev olarak bahseden muvazenesini yitirmiş yüksek egolardı yargılananlar...

Nitekim sarık körsüsünde konuştuktan sonra yerine geçerken başörtülü avukatları fark ederek gözleri dönen Çetin Doğan, tam ömrümüzde, "Sahtekâr dolu burası" dedi... Vicdan ve hayât duygusu kalmamış bir kimse.

Aslında yargılanan 28 Şubat davası değildi. Sanıkları savunan darbe-sever avukatların defaatle tekrarladığı gibi bu bir siyasi yargılamaydı. 28 Şubat, bir darbe gibi değil gerici unsurlara karşı yöneltilmiş bir karşı devrim olarak görüyorlardı. "1. Tehlike" olarak gördükleri halkı, esir aldıkları düşmanlar, ülkemizi de bir esir kampı zannediyorlardı. Ben ve avukat arkadaşlarım, duruşma boyunca şahit olduk ki yaptıklarından zerre kadar pişman değiller ve bugün ellerinde olsa yine aynı zulmü tekrarlarlar... Zaten sanıklar da hemen her konuşmalarında yitiliyorlar, bunu vatani koruyup kollamak maksadıyla gerçekleştirdiklerini.

Adalet, o kadar temel bir değer ki insan için, varoluşun ve insan onurunun orijini. Adalet, yargıdan ibaret değil. Bir toplumda adaleti tesis edebilmek için ahlak gerek, adalet ahlakı... Adalet cezaların tatmin edileceği bir muhakeme usulünden ibaret değildir. Toplumsal bir kültür olarak cemiyetin her zeresinde yaşayan bir ruh olursa adalet... İnsan olma onurunu hepimiz görsel rahatlıkla paylaşırız. Adalet şereftir.

Gece boyunca yol alarak varmıştık Ankara'ya. Hocamız Fatma Kutluoğlu'na (AKV), Hayriye Celaloglu'na (AKV üyesi, 75 yaşında ve bastonuyla gelmişti duruşmaya), Şeyma Üstün

Fatma Benli: "28 Şubat davasını takip etmeye gayret etmem hem bu tarihi ana şahitlik etmek hem kişisel olarak, hem toplumca uğradığımız zararın yargı önünde olmasına izlemektir."

(UDEP), Ay. Golden Sömez (İHAİ), Ay. Şeyma Doğücü (AK Parti İstanbul Kadın Kolları Başkanı), Ay. Gökül Çelik arkadaşlarımıza canı götörlenden teşekkür ediyorum...

Darbe Davaları Tüm Türkiye'ye Mesaj Niteliğindedir

Fatma BENLİ (AK Parti İstanbul Milletvekili)

Ülkemizde 1960, 1980 darbelerini yapanlar yargı önüne çıkabilseydi ve darbeciler yargılanarak ceza almış olsaydı 28 Şubat postmodern darbesine cesaret edilemez bu süreçlerde yaşanan acılar yaşanmazdı. Bu nedenle 28 Şubat darbesinin bugün yargı önünde olmasını önemli buluyorum. Bu darbe esnasında hatırlanmalıdır ki Sincan'da tanklar yürütülmüş, demokrasiye balansı ayan verildiği söylenmiş ve bu karanlık günlerin bin yıl süreci kabanık bir ego ile dile getirilmişti. Yüz binlerce insanın yaşam hakkı adeta ellerinden alınmış, gencecik insanların gelecekları katartılmıştı. Bu yargılama süreci sonunda bir ceza verilse de bu kayıplar telafi edilemez ancak çok mühim bir yarar getirecektir. Bu yarar da bundan sonra darbe yapma teşebbüsünde olanların rahatça hareket edemeyecek oluşudur. Bilecekler ki bir suç işlenirse aradan kaç sene geçerse geçsin bunun hesabı sorulabilir.

Kişisel kanaatim; 28 Şubat davasının görülmesi 15 Temmuz davası kadar önemlidir. Bu davalar tüm Türkiye'ye mesaj niteliğindedir. Milletlin iradesine karşı bir hareket yapılması ve bir buluksuz uygulama tüm bunları yaparken ne kadar güçlü olunursa olunsun er geç yargı önünde hesaba muhatap olacaktır. Nihayetinde bin yıl diye laungulanan bir darbenin ömrü kısa olmuş ve zaman bize çekilen acıların, baksızlıkların sorgulandığı günle re erişmiştir. Bu davayı takip etmeye gayret etmem hem bu tarihi ana şahitlik etmek hem kişisel olarak, hem toplumca uğradığımız zararın yargı önünde olmasını izlemektir.